

Nota Mantelzorg 2022-2026

Wat is mantelzorg?

Mantelzorg is zorg bieden voor iemand in de naaste omgeving. Mantelzorg overkomt je, omdat er een sociale relatie met die persoon is. Zoals met een familielid, vriend of buren die hulpbehoevend worden.

In de gemeente Berg en Dal wonen ongeveer 35.000 mensen en één derde daarvan biedt zorg voor iemand in de naaste omgeving. Dat zijn ongeveer 12.000 mensen. Ongeveer 1 op de 10 mantelzorgers ervaren zware overbelasting.

Van mantelzorgers is bekend dat zij behoefte hebben aan ondersteuning. Zij willen graag (h)erkend worden, een luisterend oor vinden en informatie krijgen over allerlei onderwerpen waar mantelzorgers mee te maken krijgen. Deze ondersteuning ontvangen mantelzorgers het liefst in hun eigen leefomgeving.

Mantelzorg is meestal langdurig en kan intensief zijn. Denk aan jongeren die meehelpen met de zorg voor een gehandicapt gezinslid. Of een volwassene die zorgt voor een familielid, vriend of buur.

De hulp bestaat uit verzorging maar kan ook hulp bij dagelijkse activiteiten zijn. Denk bijvoorbeeld aan: hulp bij het huishouden zoals koken of schoonmaken, geestelijke steun bij depressie of het verplegen van iemand met een handicap. Soms verrichten mantelzorgers verpleegkundige handelingen. Zoals een dagelijkse insuline-injectie aan een diabetespatiënt.

Waarom is mantelzorg zo belangrijk?

Door mantelzorg kan de ander zich redden, langer thuis blijven wonen en meedoen aan de samenleving met daarbij zo veel mogelijk eigen regie. De hulp gaat verder dan vrijwilligerswerk of de hulp die huisgenoten aan elkaar geven.

Waarom deze nota?

De gemeente is vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning verantwoordelijk voor de ondersteuning van mantelzorgers. In deze nota schrijven we op hoe we dit doen.

Wat is de wettelijke taak van de gemeente?

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning verplicht de gemeenten om concreet aan te geven hoe zij de mantelzorgers ondersteunt. De gemeente Berg en Dal heeft het standpunt dat het "hoe" vooral wordt bepaald door de mantelzorgers zelf.

Mantelzorg Berg en Dal

We zijn een actieve groep vrijwilligers met kennis en ervaring op het gebied van mantelzorg. De naam Mantelzorg Berg en Dal vat kort samen voor wie we er zijn: voor iedereen die langdurig voor een ander zorgt in de gemeente Berg en Dal.

Wil je contact opnemen met Mantelzorg Berg en Dal?

Bel of mail dan de coördinator Mantelzorg Berg en Dal. Het telefoonnummer is 085-0506066. Een mail kun je sturen naar het volgende mailadres: info@mantelzorgbergendal.nl

Heb je vragen over iets wat je in deze nota gelezen heeft? Neem dan ook contact op en stel ze gerust.

Kijk ook eens op www.mantelzorgbergendal.nl

Wat is de rol van de gemeente?

De gemeente faciliteert, denkt mee, wil dichtbij staan en goed bereikbaar zijn maar heeft geen behoefte aan dwingende en gedetailleerde afspraken over de uitvoering.

Dit past bij de uitgangspunten van de nota participatie 'Samen maken we Berg en Dal!'. Aanpak en uitvoering verschuift van vóór inwoners naar dóór inwoners.

Hoe ondersteunt de gemeente de mantelzorgers?

Op vier verschillende manieren ondersteunt de gemeente de mantelzorgers. Namelijk:

1. Door het mantelzorgcompliment uit te reiken.
2. Door Mantelzorg Berg en Dal te ondersteunen met professionele coördinatie en een activiteitenbudget zodat zij in contact kunnen komen met mantelzorgers en activiteiten kunnen organiseren, vragen kunnen beantwoorden, etc.
3. Door verschillende vormen van zorgpauze (= vervangende zorg) aan te bieden.
4. Door mogelijkheden te bieden dat mantelzorgers en ontvanger dichtbij elkaar wonen.

Op de achterkant gaan we hier uitgebreider op in.

Mantelzorg heeft overlap met andere onderwerpen en beleid in het speelveld van zorg en welzijn. Zoals bijvoorbeeld de samenwerking met het sociaal team of langer zelfstandig thuiswonen.

We hebben deze nota samen geschreven

We schrijven dit op, dus niet alleen de gemeente. Dit stuk is het resultaat van een samenwerking tussen de gemeente en Mantelzorg Berg en Dal. Actieve vrijwilligers en mantelzorgers hebben meegedacht én geschreven.

We schrijven deze nota voor onze mantelzorgers.

Financiële paragraaf

Activiteiten	Jaarlijks budget
Mantelzorgcompliment	€ 40.000
Ondersteuning jonge mantelzorgers (3u pw)	Onderdeel opdracht Forte Welzijn
Professionele coördinatie Mantelzorg Berg en Dal + activiteitenbudget (20u pw)	Onderdeel opdracht Forte Welzijn
Totaal	€ 40.000

Taken voor de gemeente

Mantelzorgcompliment

Jaarlijks laten we als gemeente blijken dat we waardering hebben voor mantelzorgers. Dit doen we in de vorm van het mantelzorgcompliment. Rond de dag van de mantelzorg ontvangen mantelzorgers een cadeaubon ter waarde van €50. De gemeente heeft hier budget voor gereserveerd. Mantelzorg Berg en Dal geeft hier uitvoering aan. Met het compliment bereiken we jaarlijks nieuwe mantelzorgers.

Mantelzorg en wonen

Mantelzorgurgentieverklaring:

Als de afstand tussen mantelzorger en ontvanger van de mantelzorg de zorg bemoeilijkt is het mogelijk om een mantelzorgurgentieverklaring aan te vragen. De aanvrager krijgt met deze verklaring voorrang bij het toewijzen van een sociale huurwoning. Een mantelzorgverklaring kan aangevraagd worden bij de gemeente. De aanvraag wordt ingediend bij het sociaal team: <https://www.bergendal.nl/sociaal-team-berg-en-dal>.

Pré-mantelzorgwoningen:

De gemeente wil meewerken bij situaties waar ouderen die nog géén directe zorg (geen zorgindicatie) nodig hebben, wel al bij de kinderen kunnen gaan wonen. Zodra er een concrete mantelzorgvraag ontstaat kunnen de kinderen voor de ouders gaan zorgen. Er is hier sprake van een pré-mantelzorgwoonverzoek. Op basis van beleid kijken we of we kunnen meewerken aan het pré-mantelzorg-woonverzoek. Heb je vragen? Neem contact op met team Ruimtelijke Ontwikkeling via 14 024.

Faciliteren coördinatie door Forte welzijn

De gemeente ondersteunt Mantelzorg Berg en Dal met professionele coördinatie. Deze professional ondersteunt de vrijwilligers en mantelzorgers, zorgt voor de administratie van het mantelzorgcompliment en beheert het budget.

Inloop en ontmoeting

De gemeente biedt in verschillende dorpen inloop en ontmoeting activiteiten aan. Hier kun je als mantelzorger of ontvanger van de mantelzorg heen. De mantelzorger kan er even uit; een ontvanger van de mantelzorg kan hier meedoen met een activiteit zodat de mantelzorger tijd heeft om iets voor zichzelf te doen. Mantelzorg Berg en Dal heeft een mooi overzicht waar dit allemaal georganiseerd wordt.

Taken voor Mantelzorg Berg en Dal

Zorgpauze (respijtzorg)

Mantelzorg Berg en Dal biedt met vrijwilligers een zorgpauze aan. De mantelzorger kan hier beroep op doen als hij of zij even een uurtje wil sporten en de partner niet alleen kan laten. Of als de mantelzorger zelf naar het ziekenhuis moet. Dan kan het fijn zijn als iemand de zorg even overneemt.

Met de beschikbare vrijwilligers probeert Mantelzorg Berg en Dal een match te maken. Het vrijwilligersaanbod kan variëren. De eigen kennis en ervaring van (ex)mantelzorgers komt goed van pas. Het kan ook zijn dat er meer nodig is dan een paar uurtjes. Er zijn verschillende inlopen in de gemeente waar de hele dag activiteiten worden aangeboden. Mantelzorg Berg en Dal heeft hier een mooi overzicht van.

Mocht er nog iets meer nodig zijn aan zorg, dan is in dat geval zorgpauze in een dagbesteding mogelijk. Hiervoor is een indicatie van de WMO nodig.

Voor respijtzorg in vakanties of enkele dagen per jaar ter vervanging van de mantelzorger bieden enkele zorgverzekeraars ook mogelijkheden.

Bereikbaar voor onze mantelzorgers

We streven naar contactpersonen in ieder dorp. De bedoeling is dat mantelzorgers terecht kunnen bij mensen in de buurt, die de omgeving en de situatie goed kennen. Met de verschillende (buurt)netwerkpartners wordt nauw samengewerkt. We geven voorlichting aan die netwerken over de activiteiten van Mantelzorg Berg en Dal en ondersteuningsmogelijkheden.

De mantelzorger kan bij Mantelzorg Berg en Dal terecht met zijn of haar verhaal en met vragen op allerlei terrein. Mantelzorg Berg en Dal biedt informatie, advies, ondersteuning, ontspanning. Iedereen is welkom: of je nu zorgt voor een partner, ouder, kind, vriend of een buurvrouw. Mantelzorgers lopen soms tegen dezelfde grenzen en hebben vaak gedeelde behoeften.

Extra aandacht voor jonge mantelzorgers

Jonge mantelzorger zijn betekent dat je zorgt voor of zorgen hebt over iemand in je omgeving. Het kan zijn dat je je zorgen maakt over je moeder die vaak somber is, op je gehandicapte broertje moet passen of de boodschappen doet voor je opa met dementie en hem helpt in het huishouden. Mantelzorg Berg en Dal bereikt jonge mantelzorgers, gaat met hen en/of ouders/verzorgers in gesprek. In overleg met de jongeren zelf worden leuke activiteiten voor ontspanning georganiseerd.

Activiteiten georganiseerd door Mantelzorg Berg en Dal

Mantelzorgers in contact met elkaar: een app, tafels en lotgenoten

Hoe belangrijk is het om je verhaal te kunnen doen aan mensen die aan een half woord genoeg hebben, niet altijd alles uit te hoeven leggen...

Mantelzorgers komen in contact met elkaar, leren van elkaar, steunen elkaar en geven elkaar praktische tips. Dat kan in verschillende groepen: bij de mantelzorgtafel en tijdens de themagerichte lotgenotencontacten.

Maar ook bouwt Mantelzorg Berg en Dal aan digitale contacten: een app waarmee je een oproep kunt doen, je eigen netwerk in kunt richten, maar ook geïnformeerd kunt worden over de lokale ondersteuning (en natuurlijk de activiteiten van Mantelzorg Berg en Dal).

Informatie en individuele ondersteuning

Mantelzorg Berg en Dal geeft via verschillende kanalen voor mantelzorgers relevante informatie: op de website www.mantelzorgbergendal.nl maar ook in nieuwsbrieven, via Facebook, via mails naar geregistreerde mantelzorgers en tijdens de bijeenkomsten (bijvoorbeeld Koffie Met... een gastspreker).

Het is mogelijk om tijdens een individueel gesprek je mantelzorg te bespreken. Daarbij kan gekeken worden naar wat er allemaal op je afkomt en hoe je de mantelzorg en hulp om je heen kunt organiseren. Of welke financiële consequenties er zijn vanwege je mantelzorg. Onze vrijwilligers kunnen ondersteunend zijn in de voorbereiding van keukentafelgesprekken bij WMO-aanvragen. Dit noemen we cliëntondersteuning.

Mantelzorgers in balans door ontspannende activiteiten

Er zijn verschillende activiteiten bij Mantelzorg Berg en Dal. Behalve de vaste activiteiten zoals de mantelzorgtafels zijn er ook activiteiten die incidenteel georganiseerd worden en in de agenda worden aangekondigd

Denk dan aan een boswandeling, 'ga creatief aan de slag...', een bezoek samen naar een toeristische trekpleister. Maar ook een zomeractiviteit of het mantelzorgfeest. Even eruit is voor mantelzorgers extra belangrijk om weer op te laden.

Speciaal aandacht is er ook voor jonge mantelzorgers, die weer andere behoeften hebben dan de volwassenen.